

Viski Károly Múzeum Kalocsa

6300 Kalocsa

Szent István király út 25.

Levelezési cím: 6301 Kalocsa, Pf.: 82.

Tel.: 36-78-462-351

E-mail: viski.karoly@gmail.com

info@viskikarolymuzeum.hu

<http://www.viskikarolymuzeum.hu>

Szakmai beszámoló

az NKA Népművészet Kollégiuma 106107/02390 azonosító számú, Szarka Véra országos hímzőpályázat eredményhirdetése, kiállítás és emléknappal című pályázathoz

Romsicsné Szarka Véra egész lényé maga volt az élő népművészet. Sokszínű tudása, „pota” nyelvjárása kuriózum volt, keze nyomán pedig megelevenedtek a kalocsai virágok a falra pingálva és textilekre hímezve. A világ minden sarkán szerepelt a magyar eseményeken, az általa tervezett hímzések a világ számos országában megtalálhatók. Népművészetünk ikonikus alakja olyan hatalmas tudás birtokában volt, mely több generáció alatt halmozódott föl. Vera néni a kalocsai népművészet egyik legnagyobb szak tekintélye volt, rengeteg tanítvány vette körül. Hivatásának tekintette, hogy tudását és tapasztalatait átörökítse az utókor számára, mindig tevékeny életével nagy örökséget hagyott ránk. A tanítványok kezdeményezésére és a Viski Károly Múzeum küldetés nyilatkozatának megfelelően ezt az örökséget szeretnénk megőrizni és továbbadni a szakmai nappal és a kiállítással, valamint az országos hímzőpályázat kiírásával.

A Szarka Véra országos hímző pályázat célja, a kalocsai hímzés népszerűsítése, a kalocsai hímzés történeti korszakainak megismertetése, Romsics Lászlóné Szarka Véra népi iparművész, a Népművészet mestere szellemi örökségének és tárgyi hagyatékának megőrzése, bemutatása, átörökítése. A pályázat további célja a Kalocsai Múzeumbarátok Köre Kalocsai Kézműves Kör hagyományörző tevékenységének támogatása, fejlesztése, a kalocsai hímzés megújítása, az alkalmazott népművészet serkentése, népi iparművészeti alkotások tervezésének ösztönzése, a kalocsai népművészet motívumainak, szerkesztésmódjának, színvilágának védelme.

A ma is alkotó író-, pingáló- és hímzőasszonyok a kalocsai népművészet hordozói és életben tartói, a kalocsai identitás őrzői, elkötelezettek népművészetük iránt. Számos alkalmat teremtenek hímzésük, pingálásuk, viseletük, táncaik bemutatására. Ilyen alkalom volt többek között a Viski Károly Múzeum által szervezett, Véra néni születésnapján megnyílt kiállítás és szakmai nap is. A kulturális örökség feltárása, megismerése és átörökítése a felnövekvő nemzedékek számára létkérdés és egyben kötelesség is. Ez az örökség a nemzet egészének közös szellemi értékeit hordozza, ezért megóvása fontos feladatunk.

A 2022. november 5-én megrendezett program 3 elemből állt:

- 1.) Szakmai nap
- 2.) Az I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázat díjkiosztása, kiállításának megnyitása
- 3.) A Szarka Véra-emlékszoba fölvatása, koszorúzás

SZARKA VÉRA ORSZÁGOS HÍMZŐ PÁLYÁZAT

A HAGYOMÁNYOK HÁZA, HOMOKMÉGY KÖZSEG ÖNKORMÁNYZATA, KALOCSA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA, A KALOCSAI MÚZEUMBARÁTOK KÖRE ÉS A VISKI KÁROLY MÚZEUM KALOCSA-PÁLYÁZATOT HIRDET KALOCSAI HÍMZÉS TÉMÁBAN.

A pályázat célja:

- ❖ A kalocsai hímzés népszerűsítése.
- ❖ A kalocsai hímzés történeti korszakainak megismertetése.
- ❖ Romsics Lászlóné Szarka Véra népi iparművész, a Népművészet mestere szellemi örökségének és tárgyi hagyatékának megőrzése, bemutatása, átörökítése.
- ❖ A Kalocsai Múzeumbartók Köre Kalocsai Kézműves Kör hagyományörző tevékenységének támogatása, fejlesztése.
- ❖ A kalocsai hímzés megújítása, az alkalmazott népművészet serkentése, népi iparművészeti alkotások tervezésének ösztönzése.
- ❖ A kalocsai népművészet motívumainak, szerkesztésmódjának, színvilágának védelme.

A pályázatra kizárólag a kalocsai népművészet különböző korszakai – singlölés, korai kalocsai, korai cifra kalocsai, cifra kalocsai és a hozzá kapcsolódó géphímzéses technikák – hímzéseinek motívumait alkalmazó egyedi alkotások adhatók be. A pályázat befogadja a kalocsai gyöngyhímzéseket (fityula) és a hagyományos kalocsai motívumokkal díszített hímes tojásokat is.

A pályázatra beadhatók a zsűrizett, zsűri számmal rendelkező alkotások, de a más pályázatokon szereplők már nem.

A pályázat témaköre és kategóriái:

A pályázat tematikája nyitott.

A pályázók két kategóriában adhatják be pályaműveiket:

- ❖ hagyományos népművészeti alkotások
- ❖ népi iparművészeti alkotások (modern)

Pályázók köre:

Egyéni alkotók és alkotóközösségek.

A pályaművek beérkezésének határideje:

2022. október 10.

Nevezési díj nincs.

A beadott pályaműveket háromtagú szakmai zsűri értékeli, melynek tagjait a kiíró szervezetek delegálják:

- ❖ a zsűri elnöke az örökösök által delegált néprajzkutató
- ❖ a Hagyományok Háza által delegált szakember
- ❖ a Kalocsai Múzeumbarátok Köre Kalocsai Kézműves Kör által delegált néprajzkutató

A pályaműveken feltüntetendő, hozzá csatolandó:

A pályázat jeligés. A pályaműveken feltüntetendő:

- ❖ a jelige
- ❖ az alkotás anyaga, mérete, értéke
- ❖ a pályázat kategóriája
- ❖ a pályázati kör (egyéni vagy csoportos)

A jeligével ellátott zárt borítékban csatolandó:

- ❖ az alkotó neve és címe
- ❖ az alkotó elérhetősége (telefon, e-mail)
- ❖ az alkotó rövid önéletrajza

Beküldési cím:

Viski Károly Múzeum Kalocsa
6300 Kalocsa, Szent István király út 25.
Kapcsolattartó: Marosi Mária
Tel.: 06-78/462-351
E-mail: viski.karoly@gmail.com

A díjazottak értesítése:

2022. október 31-ig

Kiállítás megnyitó, díjátadás, szakmai nap:

2022. november 5. (szombat)
Viski Károly Múzeum Kalocsa
6300 Kalocsa, Szent István király út 25.

Bővebb információ és jelentkezési lap igénylése:

Kalocsai Múzeumbarátok Köre Kalocsai Kézműves Kör
6300 Kalocsa, Szent István király út 25.
Szakmai felelős: Kripta Istvánné
Tel.: 06-70/382-49-57
E-mail: kriptanezsuzsa@gmail.com

A pályázati dokumentumok letölthetők: www.viskikarolymuzeum.hu

Szervezők:

Az események helye, ideje:

2022. november 5. 10.00-16.00
Viski Károly Múzeum Kalocsa,
Városi Galéria Kalocsa,
Romsics-szállás Homokmégy

Részletes program:

2022. NOVEMBER 5.
10-16 ÓRA

VISKI KÁROLY MÚZEUM KALOCSA – VÁROSI GALÉRIA –
HOMOKMÉGYI HAGYOMÁNYOK HÁZA

HAGYOMÁNYOK HÁZA – HOMOKMÉGY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA –
KALOCSA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA – KALOCSAI MÚZEUMBARÁTOK KÖRE –
VISKI KÁROLY MÚZEUM KALOCSA

I. SZARKA VÉRA ORSZÁGOS HÍMZŐ PÁLYÁZAT

SZAKMAI NAP
2022

ELŐADÁSOK
EREDMÉNYHIRDETÉS
KIÁLLÍTÁSMEGNYITÓ

Program

VISKI KÁROLY MÚZEUM

Kalocsa, Szent István király út 25.

10:00–10:30 REGISZTRÁCIÓ

10:30–11:00 MOLNÁR MADARÁSZ
MELINDA

dívat tervező, a Meyke Design tulajdonosa
Hagyomány a divatban

11:00–11:30 V. SZATHMÁRI IBOLYA
néprajzkutató

A népi textíliák zsűrizésének
szempontjai

VÁROSI GALÉRIA

Kalocsa, Szent István király út 12-14.

12:00–13:00 I. SZARKA VÉRA ORSZÁGOS
HÍMZŐ PÁLYÁZAT

kiállítás megnyitó, a híMZő pályázat eredményhirdetése
Közreműködik: MEZEI VIRÁGOK NÉPDALKÖR –
Kalocsa

Díjakat átadja: DR. FILVIG GÉZA polgármester
A kiállítást megnyitja: JENEI ANIKÓ népi iparművész
A kiállítás megtekinthető: 2022. 11. 05. – 2022. 11. 26.
kedd – szombat 13–17

13:00–14:00 FOGADÁS

ROMSICS-SZÁLLÁS

Homokméggy, Székes utca 15–17.

14:30–15:00 SZARKA VÉRA EMLÉKSZOBA
AVATÁSA

Köszönő: ROMSICS IMRE múzeumigazgató
Megnyitja: TAPOLCSÁNYINÉ VARGA KRISZTINA
polgármester

HOMOKMÉGYI TEMETŐ

15:00 KOSZORÚZÁS

A programokon való részvétel ingyenes. Az előadások látogatása regisztrációhoz kötött. Jelentkezés 2022. november 3-ig: 78/462-351 / viski.karoly@gmail.com / viskikarolymuzeum.hu

A programok támogatja a Magyar Nemzeti Művelődési Intézet és a Szarkai Véra Emlékszóba Alapítvány. Szervező: Homokméggyi Temetői és Emlékszóba Alapítvány.

HAGYOMÁNYOK HÁZA – HOMOKMÉGY KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA –
KALOCSA VÁROS ÖNKORMÁNYZATA – KALOCSAI MÚZEUMBARÁTOK KÖRE –
VISKI KÁROLY MÚZEUM KALOCSA

I. SZARKA VÉRA ORSZÁGOS HÍMZŐ PÁLYÁZAT KIÁLLÍTÁS 2022

KIÁLLÍTÁS:
2022. 11. 05. – 2022. 11. 26.
KEDD-SZOMBAT 13-17

SZAKMAI NAP:
2022. 11. 05. SZOMBAT 10:00
KALOCSA, SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÚT 25.

EREDMÉNYHIRDETÉS – KIÁLLÍTÁSMEGNYITÓ:
2022. 11. 05. SZOMBAT 12:00
KALOCSA, SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÚT 12-14.

A kiállítás megnyitón közreműködik:
MEZEI VIRÁGOK NÉPDALKÖR – Kalocsa

A kiállítást megnyitja:
JENEI ANIKÓ népi iparművész

Díjakat átadja:
DR. FILVIG GEZA polgármester

Magyarországi támogatók a népművészeti árut a „Szarka Vera országos
hímző pályázat eredményhirdetése, kiállítás és kiállítás” című pályázati
beadványban.
F.A. Könyvek és Művészeti Kiadványok

VÁROSI GALÉRIA

2022. NOVEMBER 5.
12:00

Szakmai nap

A szakmai napon kettő előadás hangzott el, melyeknek az volt a célja, hogy a kalocsai író- és pingáló asszonyok, akik eddig – a névadó népművésztől eltekintve – nem adtak be alkotásokat a zsűriztetésekre és kiállításokon sem szerepeltek, megismerkedhessenek a népi iparművészet alkotás folyamataival, annak szervezeti kereteivel, az előttük álló kihívásokkal és lehetőségekkel.

Molnár Madarász Melinda divattervező arról beszélt, hogyan lehet alkalmazni a népművészet motívumait, technikáit napjaink divatjában.

V. Szathmári Ibolya családi tragédia miatt nem tudott Kalocsára utazni, ezért az elektronikusan megküldött előadását egyik tanítványa, Jenei Anikó népi iparművész tolmácsolta. Az előadás a népművészeti termékek zsűriztetését és az azzal kapcsolatos teendőket, problémákat, buktatókat, jó tanácsokat sorozta elő.

A szakmai napon a megcélzott közönségtől nagyságrendekkel nagyobb volt az érdeklődés, összesen 51 fő hallgatta meg az előadásokat.

Az I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázat díjkiosztása, kiállításának megnyitása

A 2021 novemberében kiírt pályázati felhívásra a vártnál többen jelentkeztek, 37 pályázó 87 pályamunkát nyújtott be. A 3 tagból – Illés Károlyné népművész, Romsics Imre néprajzkutató, V. Szathmári Ibolya néprajzkutató – álló zsűri 2022. október 17. értékelt a beadott darabokat. A kiírásnak megfelelően hagyományos és modern kategóriába sorozták az alkotásokat. A zsűri mindkét kategóriában három díjat és különdíjat adhatott ki. A magas színvonalú alkotások nagy száma miatt több megosztott díjat osztott ki a zsűri.

I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázat 2022 Hagyományos kategória díjazása

Helyezés	Sorszám	Jelige	Benyújtó	Tervező	Kivitelező
I. díj	23.	Reménység	Tű-körszakkör Kelemen Gáborné Horváth Tünde Melinda Tihanyiné Kósa Teréz Tarlós Péter BUDAPEST	Romsics Lászlóné	Tű-körszakkör
II. díj	14.	Szellőrózsa	Farkas Sándorné KALOCSA	Farkas Sándorné	Rideg Andrásné BikalinéKoligyer Ilona Bagó Józsefné
II. díj	25.	Kék nefelejcs	Romsicsné Balogh Mária KALOCSA	Romsicsné Balogh Mária	Vörös Lajosné Répási Imréné Csupor Lajosné
III. díj	36.	Aszparatusz	Tóth Lászlóné USZÓD	Tóth Józsefné	

III. díj	16.	Csibeláb	Kripta Istvánné KALOCSA	Kripta Istvánné	Petrecz Ferencné
Különdíj	17.	Léna	Madarász Lászlóné KALOCSA	Madarász Lászlóné	Madarász Lászlóné
Különdíj	9.	Türe álmodva	Gulyás Lászlóné TÁZLÁR	Gulyás Lászlóné	Gulyás Lászlóné

I. Szarka Véra Országos Hímzőpályázat 2022
Modern kategória díjazása

Helyezés	Sorszám	Jelige	Benyújtó	Tervező	Kivitelező
I. díj	29.	Ördögzem	Répási Jenőné SZAKMÁR	Répási Jenőné	Kovácsnai Károlyné
II. díj	28.	Tulipiros	Ferkovics Annamária KALOCSA	Ferkovics Annamária	Ferkovics Annamária
II. díj	31.	Gyöngyös	Vác Péterné KALOCSA	Vác Péterné	Ferkovics Annamária
III. díj	5.	Muskátli	Szarvas Katalin DUNAKESZI	Szarvas Katalin	Szarvas Katalin
Különdíj	18.	Fanni és Lili	Tóth Lászlóné Török Rózsa ÚJTELEK	Tóth Lászlóné	id. Tóth Lászlóné András Ferencné
Különdíj	15.	Iram	Geiger Jánosné ÖREGCSERTŐ	Geiger Jánosné	Geiger Jánosné
Különdíj	27.	Bihar 2022	Tarsoly Andorné DEBRECEN	Tarsoly Andorné	Tarsoly Andorné
Különdíj	32.	Kinyílt a rózsa hajlik az ága	Mészárosné Szabadi Amália KALOCSA	Mészárosné Szabadi Amália	Csorvási Istvánné Ferkovics Annamária

A más országokból és a távoli településekről érkezett pályaművek mellett a pályázaton számos olyan kalocsai és Kalocsa környéki alkotó vett részt, akik soha nem szerepeltek pályázatokon és sosem vettek részt kiállításon. Ezen első szereplés alkalmával ezek az asszonyok számos információt kaptak a népművészeti, de elsősorban a népi iparművészeti alkotások létrehozására, azok minősítésére.

A legújabb korszak cifra és a szomorú kalocsai mintái mellett a pályamunkákban megjelentek a korai kalocsai hímzések, valamint a kevesek által ismert és szinte már elfeledett „bóhás” technikával készült csodálatos fehér pamukos munkák is. Mindezek mellett a rátétes és a tűzött technika, valamint a kézzel varrott szélmegoldások és lyukak megjelenése is gyakran előfordult, melynek szépségére sokan rácsodálkoztak. Az alkotások jól reprezentálták a kalocsai hímzés különböző korszakait, annak változásait.

A pályamunkák többsége a zsűri ajánlása alapján kiállítható volt, így egy nagyon változatos, színes és látványos kiállítást rendezhettünk a pályázati anyagból. A pályázók, a díjazottak és a kiállítás látogatói jó híret vitték az hímző-pályázatnak és a kalocsai népművészetnek.

A kiállítás-megnyitón a Mezei virágok népdalkör közreműködött. A pályázatot és a kiállítást Simon Zoltán alpolgármester és Romsics Imre múzeumigazgató köszöntötte. A szakmai megnyitó előadást Jenei Anikó népi iparművész tartotta.

A díjkiosztást és a kiállítás megnyitását hatalmas érdeklődés kísérte, 178 fő vett részt azon. A kiállítás két hete alatt további 182 fő látogatta meg azt.

A Szarka Véra-emlékszoba fölavatása

A program zárásaként Homokmégyen a Romsics-szállás bemutatótermében nyílt meg Szarka Véra állandó kiállítása, mely alkalommal a terem a Szarka Véra-emlékszoba megnevezést kapta. A kiállítást Tapolcsányiné Varga Krisztina polgármester nyitotta meg, szakmai bemutatását az alkotó fia, Romsics Imre múzeumigazgató tartotta. A kiállítás Szarka Véra családi hátterét és alkotótevékenységének sokszínűségét mutatja be, nagy hangsúlyt helyezve a tanítványok sokaságára.

Az emléknap a temetőben ért véget a Népművészet mestere sírjának megkoszorúzásával.

Látogató és közreműködő létszám:

A szakmai nap résztvevői: 51 fő

A kiállításmegnyitó résztvevői: 178 fő

A kiállítás nyitvatartása alatti látogatók száma: 182 fő

A Szarka Véra-emlékszoba fölavatásának résztvevői: 105 fő

A koszorúzás résztvevői: 48 fő

Összesen: 564 fő

Médiavisszhang:

<https://www.baon.hu/helyi-kultura/2022/11/kozel-szaz-alkotas-erkezett-az-i-szarka-vera-orszagos-himzopalyazatra-ime-a-nyeretesek>

<https://www.koronafm100.hu/szakmai-napot-rendeznek-az-i-szarka-vera-orszagos-himzopalyazat-kereteben/>

<https://www.koronafm100.hu/hullott-dijeso-atadtak-az-i-szarka-vera-orszagos-himzopalyazat-elismereseit/>

<https://www.facebook.com/watch/?v=456018353350011>

<https://www.facebook.com/watch/?v=1280941529337924>

Romsics Imre
múzeumigazgató

Fotódokumentáció

